

Hur uppstod myten om gaskamrarna?

Fria Sidor granskar "förintelsen": Del 17

18 augusti, 2018

The growing enthusiasm for mass killing among his Einsatzgruppen led Himmler to order his units to begin using gas vans to murder women and children. Gassing technology reached its full development in death camps such as Chelmno, Treblinka, Belzec, Sobibor and Auschwitz-Birkenau. (Here, war crimes commissioners examine a mobile killing van at Chelmno in 1945.)

Påstådd gasbil

En central del i den brittiska krigföringen mot Tyskland var ett sprida olika rykten. Så skedde under första världskriget men efter kriget tog man tillbaka det mesta av krigspropagandan och erkände att det varit just propaganda. Under andra världskriget användes, om möjligt, ännu mer propaganda men efter andra världskriget togs påståendena aldrig tillbaks utan förstärktes istället. Skälet var att den gynnade Israel och därför lever vi alla fortfarande i krigspropagandans lögner. Men hur började allt?

Sektion D

Något år före utbrottet av andra världskriget, september 1939, satte brittiska internationella säkerhetstjänsten MI6 upp en avdelning, sektion D, vars syfte var att föra krig med okonventionella metoder. 1940 kom den att ingå i en verksamhet som kallades Special Operations Executive (SO1). På grund av intern oenighet bildades sedan två propagandagrenar, Political Warfare Executive (PWE) för fiendeterminer medan den interna propagandan och den till allierade länder togs om hand av

Informationsministeriet. Interna dokument visar nu att propagandan om gaskamrarna hade sin grund från december 1940, under SO1 till mars 1942, då under PWE. Under denna period hade historierna om gaskamrarna inget alls med judarna att göra.

Den mest hemliga verksamheten

En viktig del i propagandan är att sprida falska rykten utomlands som sedan rapporteras tillbaka till det egna landet för att påverka hemmaopinionen. Säkerhetstjänster som MI6 och CIA ska, per definition och lag, inte ägna sig åt propaganda i sina egna hemländer men falska rykten som man planterat utomlands finner snabbt vägen tillbaks till hemländerna.

Den mest hemliga verksamheten inom SO1 och PWE handlade om ryktesspridning. Den sköttes av något som kallades Underground Committee (UP) och startades redan 1940. 1941 leddes verksamheten av **David Bowes-Lyon**, drottningens yngre bror, **drottning Elisabeth II** morbror, han berättade följande om syftet med verksamheten:

"Syftet med propagandan är att sprida rykten som skapar alarm och förvirring hos fienden men hopp och självförtroende hos våra vänner. De rykten som tillfälligt förefaller lyfta fiendens moral, är kalkylerade att göra så, för att skapa en mycket djupare besvikelse längre fram. Rykten varierar enormt i effektivitet för de kan inte styras, utvecklas med varje verbal repetition och dess huvudsakliga syfte är inte att att lura de välinformerade utan att påverka världsbilden hos allmänheten."

Små enheter för att sprida rykten

Man hade satt upp små enheter i varje land med syfte att sprida rykten. Allt skedde muntligen vilket gjorde det omöjligt för fienden att bevisa var propagandan kom ifrån. När ryktet sedan plockas upp i pressen får den mer tyngd hos allmänheten men källan förblir alltid okänd. Även om många misstänker att ett rykte spridits medvetet går det inte att bevisa. David Bowes-Lyon skrev:

"Även om vi spridit 2000 olika rykten det sista året finns inget bevis på att fienden lyckats spåra ett enda av dessa tillbaka till oss".

Skapa konflikt med kyrkan

Den 3 december 1940 spreds ett falskt rykte att

"...intendenten för Bethel Institute for Incurables hade skickats till koncentrationslägret i Dachau då han vägrat skicka handikappade att gasas till döds."

Redan två veckor senare rapporterades att detta rykte cirkulerade i Schweiz och den 19 december gick Vatikanen ut med ett dekret som fördömde dödandet av mentalt och fysiskt handikappade. Sunday Express plockade upp ryktet som man fått genom hemligt avlyssnade samtal att 100.000 mentalt handikappade hade avrättats. I verkligheten hade inte Bethels intendent skickats till Dachau eller något annat läger.

Huvudsyftet med detta rykte var att skapa konflikt mellan kyrkan och det nationalsocialistiska ledarskapet. En av de med bäst kontakter inom den katolska kyrkan var professor **Denis Brogan**, Cambridge. Han kom att använda sig av sina kontakter inom den katolska kyrkan för att sprida dessa rykten som enbart handlade om hur man skulle förfara med obotligt sjuka, inte judar.

Några månader efter att detta rykte först spridits kunde konstateras att det varit ytterst framgångsrikt. Det hade nu nått Vatikanen, tagit sig in i dess journaler och radio och dessutom rapporterades att många äldre på gatorna i Wien nu var rädda för att de skulle avrättas. Programmet avslutades 1941 p.g.a. kyrkans motstånd.

Skapa osäkerhet hos militären

Ett annat rykte man spred var att tyskarna avrättade de egna soldaterna om de blivit handikappade under strid. Extra trovärdighet skulle skänkas detta rykte genom att man i armén blev avrättad om man förlorat en arm eller ben medan det inte skedde inom flygvapnet eller SS. Inget av det stämde dock.

De första gaskammarryktena

I augusti 1941 kunde man genom avlyssning i Schweiz plocka upp följande rykte:

"En person från Bern som varit i Tyskland berättar hur hemsk bombningen av landet är. Tyskarna sitter som krossade flugor på väggarna och det är så många skadade att det inte finns rum för dem på sjukhusen. De svårast skadade skickas direkt till gaskamrarna". Ett annat rykte sade:

"Vi har hört från flera som varit i Tyskland att de svårast skadade helt enkelt gasas till döds."

Ett rykte som var i omlopp som fick stort gillande hos PWE var det som kommit från en vakt på ett tåg med skadade tyska soldater. Vakten berättade:

”Tåget med skadade soldater från östfronten åkte igenom en lång tunnel. I den uppmanades alla som arbetade på tåget att sätta på sig gasmasker. Tåget åkte i tunneln i en uppförsbacke i ca: en halv timme. När tåget kom ur tunneln hade alla sårade soldater dött.”

PWE gillade ryktet så mycket att man rekommenderade ytterligare spridning av det.

Mobila krematorier

1941 spreds ett rykte att Tyskland beställt 500 mobila krematorier. Syftet skulle ha varit att dölja för allmänheten alla mänskliga förluster och lura anhöriga att tro att det fortfarande fanns hopp om överlevnad. I november 1941 hade ryktet muterat till gaskammare i bilarna.

Medveten sjukdomsspridning

Ett rykte som spreds 1941 med syfte att skada I.G. Farben, ett stort tyskt industrikonglomerat inom kemi och läkemedel, var att man skapade läkemedel för att medvetet göra franska konsumenter sjuka.

Rysk biff

Ett annat rykte som spreds var att tyskarna samlade ihop ryska krigsfångar och förde dem till ett läger i Kiev där man sedan gjorde biff av dem för konsumtion i det hårt krigshärjade Ruhr-området.

Utländska arbetare skickas direkt till gasning

Någon gång 1941 gick ryktet att Tyskland behövde alla sjukhusplatser till tyskar varför alla utländska arbetare och soldater skickades direkt till gaskamrarna.

Omöjligt att skilja på sanning och propaganda

Den brittiska propagandaenheten konstaterade att ryktesspridningen var så omfattande att det var omöjligt att skilja på fakta och propaganda. Rapporter om Tyfus, som medvetet överdrivits för att göra soldaterna oroliga, gick inte längre att lita på.

Terrorn i Polen

I augusti 1943 krävde den polska regeringen i exil (i London) att de allierade offentligt fördömde den tyska terrorn i Polen. De allierade diskuterade, internt, vad man skulle skriva. I ett utkast stod:

"Vissa barn dödas omgående, andra barn separeras från sina föräldrar för att växa upp med tyska bosättare, kvinnor och äldre skickas till koncentrationsläger där de nu systematiskt dödas i gaskammare."

Den 27 augusti hade utkastet genomgått granskning och var redo att publiceras då tveksamhet uppstod om man verkligen skulle publicera detta med gaskammare. Uppgifterna som stod i detta, kommande pressmeddelande, var ju helt hämtade från den polska regeringen i exil. Var det ändå inte lite väl magstarkt att ta med detta om gaskammare, utan att ha minsta bevis?

Frågan stöttes på högsta nivå och man konstaterade att källorna till påståendet om gaskammare inte gick att bekräfta. Det var två brev från Polen men varken exakta datum, antal personer, plats eller vilken person som var källan fanns med. Ledningen konstaterade att det inte gick att lita på den information man fick från polackerna. De överdrev alltid tyska övergrepp. Så här sade ledaren för avdelningen:

"Enligt min uppfattning är det inte korrekt att beskriva polsk information om tyska övergrepp som trovärdiga. Polackerna, men i ännu högre grad judarna, överdriver alltid tyska övergrepp för att få oss upprörda. Det går nog inte att i en domstol bevisa att tyskar dödar barn på fläcken eller att polska barn säljs till tyska familjer. Vad gäller att döda polacker i gaskammare, tror jag inte det finns några bevis för det heller."

Man beslöt att skicka ut ett telegram där man skulle stryka detta med gaskammare. Meningen ströks också i det brittiska och amerikanska pressmeddelandet. Kanske var det sista gången någon använde sunt förnuft och försökte hålla sig, någotsånär, till Sanningen för sedan dess, fram till våra dagar, har dessa illvilliga falska och grymma anklagelser, som helt bygger på falsk propaganda, ätit sig in i samhällskroppen i många västerländska samhällen där gaskammarmyten utgör en central del i den gemensamma historien. Idag handlar myten dock inte om polacker eller tyskar, som i mytens ursprung, utan har helt kommit att fokusera på judar. De var inte ens med i de första myterna som spreds. Men vad gör det? Den som har makten kan tvinga igenom vilken propaganda som helst.

Propagandan som tilltog

Det var, som vi sett ovan, inte judar som från början var offer i propagandan om gaskammare. Istället var det tyskar, polacker, o.s.v. Tyskarna gasade t.o.m. sin egen befolkning, enligt propagandan. Det är sjukt att vi idag inte ser på detta som vad det var – propagandalögner. Det är dock vinnarens privilegium att berätta vår historia.

Propagandan efter andra världskriget upphörde aldrig på samma sätt som efter det första, den tilltog istället. **William Casey**, direktör på CIA, svarade i Roosevelt Room, Vita Huset, 1981 följande på en fråga från den dåvarande presidenten **Ronald Reagan**:

”Vi vet att vårt desinformationsprogram fungerar när allt som den amerikanska allmänheten tror på är falskt.” *Källa: Barbara Honegger som deltog på mötet.*